

גבורות גשמים

כל אחד או כמעט כל אחד היה וצפה ב'שיעור טבע', בנושא מחזור המים בטבע. עוד בזמן 'בית הספר היסודי'.

מהו מחזור המים?

המים נמצאים בטבע בשלשה מצבי הצבירה. קרחונים ושלגים, ימים ונהרות, עננים ואידי מים.

ומחזור המים הוא כדלהלן:

הקרחונים והשלגים נמסים, וזורמים אל הים, השמש מחממת את מי הים ומאדה את המים, המים מתעבים ומתרכזים לעננים, ובטמפרטורה מסוימת ובגובה מסוים העננים יורדים חזרה אל האדמה כגשם, ונהפכים שוב לקרחונים, שלגים, ימים ונהרות, וחוזר חלילה.

ומה מתרחש בשיעור הטבע?

המורה, המרצה או מעביר השיעור, מדגים את מחזור המים ע"י דימוי. ומשתמש לשם כך בקומקום רותח ובצלחת שמעליו. וכך זה נעשה:

- הקומקום - היינו הים.
- הרתיחה - מקבילה לשמש.
- הצלחת - היא השמים.
- האדים - מתעבים כעננים.
- הטפטוף - הנה הגשם.

כך זה בטבע.

התהליך טבעי, ומעוגן בהנהגה הטבעית של העולם.

רק שקושיה קטנה מנקרת, כיתוש: "יפתח השם לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצה בעתו", מכאן למדנו, שמפתח של גשמים כמו מפתח של חיה ומפתח של תחית-המתים, לא נמסרו בידי שליח.

כלומר, רק הקב"ה בכבודו ובעצמו, הוא המוריד את הגשם. מפתח הגשמים בידו. ואם תהליך זה, אם מחזור המים, דבר טבעי הוא, היכן ניכרת כאן ידו של הקב"ה? הרי אין לך שליח גדול יותר, מאשר טבע העולם.

זאת ועוד, הסטטיסטיקה מלמדת אותנו, כי כמות המשקעים השנתית הגלובלית, שוה בכל שנה.

כלומר כמות הגשם שיורדת בכל שנה בכל העולם, שוה היא בכל שנה ושנה. פירוש: החמה מאדה מהאוקינוסים את אותה כמות המים בכל שנה. ומים אלה חוזרים עלינו כגשם, ושוב כמות המשקעים שוה בכל שנה. והנה העצמנו את השאלה, "הרי מפתח של גשמים, לא יצא מידיו של הקב"ה", ואיך נבאר זאת לאור ממצאים אלו שהובאו כאן?

נציג שאלה נוספת. אחרת. מזוית שונה. אם כפי שלמדנו, שמחזור המים, טבוע בטבעו של עולם, היינו מצפים שכל השנים תהיינה גשומות, או שכולם תהיינה שחונות. ובמציאות ישנם שנים מרובות גשמים, ולעומת זאת ישנם שני בצורת. וגם זה דבר שיש לתת עליו את הדעת.

אלא זאת נדע, שלמרות שבכל שנה ושנה, מידת הממטרים שוה, ישנה חשיבות גדולה, היכן, מתי ואיך. היכן ירדו גשמים? האם ירדו בים (ללא תועלת), או ביבשה. האם ימטיר השם, ביישוב, או שח"ו במדבר, מקום שם ילכו המים לאיבוד, ולא יצמיחו מאומה.

מתי יבואו הגשמים? בעונת הזרע, או בעונת הקציר. בשעת הזריעה, זמן בו ראוי הזרע להיקלט ולצמוח, או שיגיעו מאוחר לאחר שהרקיב באדמה ולא יצלח עוד לכולם.

איך וכיצד יהו הממטרים? האם יהיו אלה גשמי ברכה, שירו את האדמה ויצמיחו את יבולה, או שח"ו יהיו אלו גשמי זעף, ישברו את הצומח, ויסבו נזקים לאדם ולרכושו.

והמפתח הזה "מפתח הגשמים", נמצא בידי של הקב"ה בלבד. וענין זה אינו נתון לשנויים ביד האדם, כשאר עניני העולם. ואף לא ניתן לחיזוי. ומה שאנו מוצאים אנשים המתפרנסים ממקצוע ה"מטאורולוגיה", ושם יקרא להם "חזאים", ומתימרים לחזות ולדעת את אשר ילד יום, ואת מצב רוחו, אינו אלא לימים ספורים, ואף זה אינו מדויק.

בשנת תש"ס כמדומני, הבטיחו החזאים שבוע סוער וגשום במיוחד, באיזור כינרת. החקלאים נשמו לרוחה, ומיהר לזרוע כל אשר לא ז

רע עד הנה, בבתים שררה כוננות ספיגה, וחברת מקורות אף הזדרזה ושאבה בתפוקה מוגברת מימי הכינרת, ואנשי התשתיות החלו בהכנות לפתוח את סכר דגניה כאשר יהא צורך. בפועל: ירדו גשמים. הסופה הגיעה. אולם מעבר לירדן. במדינת ירדן ירדו גשמים. ואף בסוריה חגגה סופה קטנה. באיזור כינרת היה טפטוף קל, ושמים בהירים.

החזאים התפתלו בהסבריהם. היתה רמה ברומטרית בלתי צפויה, שבאה מדרום מערב לפתע, ושבשה את כל התכנונים.

וכותרת מדהימה מהימים האחרונים. למרות הגשמים הרבים בשבוע האחרון, מפלס הכינרת ירד ב- 1.5 ס"מ.

שוב הוכח כי מפתח הגשמים ביד הבורא.

ודבר זה תלוי בנו.

אם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל מְצוֹתַי,

לֹאֲהַבֶּה אֶת הַשֵּׁם אֶל-קִיכֶם, וְלֹעֲבֹדוּ בְּכָל לְבַבְכֶם, וּבְכָל נַפְשְׁכֶם.

אז - וְנָתַתִּי מָטָר (גשמי ברכה), אֲרַצְכֶם (על אדמתכם), בְּעֵתוֹ (בזמנו), יוֹרֶה וּמְלַקֹּשׁ. והתבואה תצמח ובשפע.

וְאִסַּפְתִּי דָגְנְךָ וְתִירְשְׁךָ וְיִצְהַרְךָ:

וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשִׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ:

ואם ח"ו להיפך, שהרי נצטוינו, הִשְׁמְרוּ לְכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם.

כי אז- וְחָרָה אֶף יְהוָה בְּכֶם

וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר,

וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ.

לסיכום: אע"פ שאנו יכולים להסביר כיצד נוצר הגשם, מדוע הוא יורד במקום זה דוקא, ובזמן כזה, איננו מסוגלים להסביר.

ההסבר היחידי המתקבל על הדעת הינו: השגחת בורא העולם. והבטחתו. אם בחוקתי תלכו... ונתתי גשמיכם בעיתם.

וזאת נדע: מפתח של גשמים, לא נמסר לשלית, אלא הוא בידו של הבורא בלבד.

וכשנתבונן נראה **דבר מופלא**.

האיזור היחיד עלי אדמות שתלוי אך ורק בגשם, מן השמים, נמצא באזורנו. בארץ ישראל שלפי ההבטחה שהובטחנו, משתרעת מהים התיכון, הים הגדול, עד נהר פרת (עירק).

יבשת אירופה משופעת במים. נחלים, נהרות, אגמים, חורף מושלג, שמים שופעים ואדמה פוריה.

באפריקה מנגד, כמעט ואין יורדים גשמים, והאוכלוסיה מתרכזת סביב מקורות המים המועטים שקימים שם.

וכן באמריקה ובמזרח אסיה, יש מקומות המוצפים במים ואין הם צריכים כמעט לצפות לגשם, (שבא מידי יום ביומו). ויש אזורים צחיחים שלא יועיל להם שיחכו לגשם, כי לא יבא.

ורק באזורנו, **בארץ הקדושה**, אנו מקוים ומצפים, מיחלים ומתפללים, ותן טל ומטר.

והיא פרשה מפורשת בתורה. בפרשת עקב. בספר דברים פרק י"א פסוק י'.

כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ,

לֹא כְּאָרֶץ מִצְרַיִם הוּא אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם.

אֲשֶׁר (בארץ מצרים), תִּזְרַע אֶת זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ כְּגֹן הַיַּרְק:

וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ,

(הינה טובה לשומרי מצוות, ורעה לעוברי עבירה).

(שהרי היא -) אָרֶץ הָרִים וּבְקַעֲת לַמֶּטֶר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה מַיִם:

ארץ ישראל - טובה מארץ מצרים.

כי בארץ מצרים - צריך להשקות. בעצמך.
ובארץ ישראל - הארץ המובטחת, אתה שוכב על מיטתך, והקב"ה משקה את שדותיך.

בארץ מצרים - הנמוך שותה, מהנילוס.
ובארץ ירושתך - הגבוהים והנמוכים שותים בשוה.
ארץ מצרים מישורית היא.
ובארץ ישראל הרים וגבעות. ובמדרון - יש יותר מקום לזריעה, מאשר במישור.

ארץ ישראל - טובה מארץ מצרים.
טובה מארץ מצרים - **בתנאי** שיש גשם.
טובה מארץ מצרים - אם **נשמור את מצוות התורה**.

וכך ממשיך הכתוב ואומר: אֶרֶץ אֲשֶׁר הַשֵּׁם אֱלֹהֶיךָ דֹרֵשׁ אֹתָהּ תָּמִיד.
עֵינֵי יְהוָה אֶלְהֶיךָ בָּהּ, מִרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה.

ובמה זה תלוי?

במה שנאמר בהמשך הפרשה - - -

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּמְעוּ אֶל מְצֹוֹתַי. וכו'.

ומעתה נבין מהם גבורות גשמים, שאנו משבחים את הבורא בהם, בברכת מחיה המתים.

- מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם.

וְתַן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּהּ.